
Studentské spolčení: udržitelná FHS

sharing is caring aneb zlepšování fakultního prostředí

Spolek udržitelná FHS vznikl na začátku loňského letního semestru. Přestože jeho viditelné jádro tvoří studentstvo, jeho podhoubí dosahuje dál a propojuje ho s dalšími skupinami a jednotlivci majícími zájem o dění ve škole a o otázku udržitelnosti. Určitou měrou se tak v tomto spletní vztahu angažuje i vedení školy, vyučující a zaměstnanectvo fakulty. Už samotná struktura obklopující vznik spolku odkazuje na podstatnost spolupráce, propojování a komunikace, což jsou vše důležité aspekty pojící se s dlouhodobým udržitelným jednáním.

Jednou z idejí pro založení uskupení udržitelná FHS bylo spojení učeného s praxí. Na naší fakultě se témata spojená s udržitelností objevují v přednáškách mnohých oborů. Otázka však byla – prosakuje to z přednáškových místností i do okolního prostoru? Jak si vlastně v tomto ohledu vede naše budova? Do jaké míry fakulta funguje trvale udržitelně? A čím my jako studentstvo můžeme přispět? Na základě pozic jednotlivých aktérů tvořících síť kolem udržitelné FHS pak vyplynulo, že vyučující a zaměstnanectvo se může více zaměřit na řešení dlouhodobějších změn a studentstvo na krátkodobější měřítko.

Při prvním setkání zájemců*kyň o členství v nově vznikajícím spolku se ukázalo, že jako jeden ze zásadních aspektů, které máme spojené s udržitelností a který nám na fakultě zatím chybí, je komunita a místa pro setkávání. Proč zrovna ony a jak souvisí s udržitelností? Domníváme se, že sociální aspekt je pro trvalou udržitelnost zásadní, především pokud se pohybujeme v malém měřítku environmentální zodpovědnosti jednotlivce či skupiny. Tím myslíme v měřítku těch malých změn v každodennosti, které může jedinec poměrně pohodlně provést ve svém životě a přispět tak svou kapkou k většímu celku. Tyto aktivity vznikají často v místech, kde nějaká komunita existuje a lidé se jich účastní, neb tím upevňují své místo v dané skupině či protože s ní souzní a chtějí se k ní přidružit či jinak pociťovat sounáležitost. Z toho vzešla myšlenka našeho členstva, že aby mohl spolek tematizovat udržitelnost, musí se také zajímat o “žitelnost” na fakultě. Tedy vytvořit drobnými změnami prostor, kde studentstvo chce zůstat a nabídnout ona místa k setkávání.

Naším cílem je proměňování trochu studenou budovu, která je sice umělecké dílo, ale vlastně není moc “naše”, v místo, kde chceme být i mimo vymezený čas přednášek (a při tom se třeba dozvědět něco o udržitelnosti ;)), v místo setkávání bzučící životem. Chceme proto vytvářet trvalá i dočasná místa pro setkávání studentstva. Zároveň jsme poměrně mladé uskupení a jen jeden z mnohých spolků na fakultě. Naši činnost tak propojujeme s ostatními a snažíme se přispívat k vytváření pevnější studentské komunity. Nejblíže nyní spolupracujeme s Pučmeloudem opečovávajícím okolí fakulty.

Po prvních schůzkách spolku z gejíru nápadů vyplynulo několik, které se nám zdály krátkodobě proveditelné. Bylo to ujasnění si fungování tříděného odpadu na fakultě, vytvoření místa na swap věcí a podpoření využitelnosti studentské kuchyňky. Začala tak komunikace s vedením a zaměstnanectvem o tom, co by s těmito věcmi bylo proveditelné. Brzy se ukázala provázanost procesů na fakultě a že některé věci jsou lepší nechat v rukou povolanejších a předat pouze podněty. Praktické provedení větší přehlednosti tříděného odpadu zůstalo v gesci zaměstnanectva FHS, zatímco spolek se přesunul k vymýšlení prostoru na swap a zlepšení fungování kuchyňky. Oba dva prostory – studentskou kuchyňku i “výměník” – měly v našich představách v budoucnu sloužit jako místa pro setkávání, sdílení a výměnu.

Brzy se objevila otázka legitimacy výměníku a obavy spojené s jeho praktickým fungováním. Tedy – bude výměník oblečení něčím přínosným pro studenty? Budou ho vážně využívat? Nebude to jen místo hromadění chaosu a nevyužitelného odpadu? Na ověření zájmu o výměník se naplánovala petice a pro zahnání obav z neregulovaného růstu obsahu výměníku se vytvořila pravidla směny. Zároveň jsme potřebovali* na plánované změny získat aspoň nějaké finance, a to se nám podařilo získáním studentského grantu Univerzity Karlovy na podporu udržitelného rozvoje. Takže plán se mohl rozjet.

Loňský akademický rok jsme zakončili* pilotní akcí Hopsahejsa do lesa i do města, která krom sběru podpisů na petici k výměníku měla také zvýšit povědomí o existenci našeho novopečeního spolku. Plánované dotazování studentů před školou nám pokazil pověstný vítr z platformy před FHS. Naše stanoviště se tak přesunulo do atria školy, kde se nám v průběhu dopoledne podařilo shromáždit množství podpisů a zajímavých idejí, co ve škole změnit. Později odpoledne proběhl workshop s lektorkou environmentální výchovy, na kterém se bylo možné seznámit například s tím, jak je environmentální tematika představovaná dětem. Alternativou byla více praktická aplikace udržitelnosti, kterou bylo seřizení kol pod dohledem jednoho z vyučujících z naší fakulty, doktora. Michaela Lehečky, propojené s krátkým výletem po vágním městském prostoru v okolí fakulty.

Podklady k výměníku jsme pak předali* a nezbývalo než čekat. Během letních prázdnin se naplno roztočila kolečka chystaných změn, až to nás samotné zaskočilo. Na fakultě pro nás byla vyčleněná místnost se šatnami, která je již označená jako výměník. Mohl tu tak vzniknout malý barevný koutek pro setkávání studentů.

Se začínajícím akademickým rokem máme velké plány. První akcí bylo slavnostní otevření výměníku v rámci Evropského týdne udržitelného rozvoje. Její hlavní náplní – nepřekvapivě – bylo naplnění výměníku obsahem k vyměňování a samotná re-distribuce šatstva. Praxe byla doplněna o kapku teorie v podání doktorandky Varvary Borisové FHS, která v neformální přednášce promluvila o cirkulární ekonomice, rozličných motivacích vedoucích k podílení se na ní a významu komunity ve spojení s udržitelným chováním. Proběhlo také samotné zvelebování místnosti. Úspěšně se odehrál workshop háčkování, ze kterého vznikl drobný artefakt v podobě dečky. Skládá se z koláže různorodých čtverců uháčkovaných jednotlivými účastníky workshopu. Vzniklá dečka jako by poukazovala na množství společného úsilí a času potřebného pro vznik funkčního většího celku. Místnost s výměníkem v průběhu dne rozjasnila také výstava studentek FHS a ilustrace kreslené účastníky akce na skříňky. Ve večerních hodinách jsme se přesunuli* y ven, kde byl naplánován oheň a grilování ve spolupráci se spolkem Pučmeloud. První performance od Drodz pracovala se zvuky odrážející přirozený soundscape v okolí naší fakulty. Po skončení důvtipných smyček zvuků z urbánního prostředí, se osazenstvo přemístilo k ohni, kde již čekala kapela s klasičtějším repertoárem i nástroji. Kapela Hyjé rozezněla džungli svými post-folkovými písněmi a k našemu překvapení se jejich hudba spontánně propojila s ohňovou performancí předchozího vystupujícího. I po skončení naplánovaných vystoupení pokračovala tichá hudba u ohně, doplněná o grilování pochutin a seznamování se.

V následujících týdnech plánujeme na tuto úspěšnou akci navázat drobnou reorganizací kuchyňky, do které námi již byly doplněné nějaké hrníčky pro používání studujícími a nádobu na kompost. Založili jsme tu také novou krabičku společných čajů. Zbývá už jen zpřehlednit obsah skříňek i umístění koše pomocí drobných štítků na skříňkách. Cílem je přehledná kuchyňka, kde je více jasné, co je určeno ke sdílení a co ne. Na základě této myšlenky bude vyčleněna jedna skříňka pro nesdílené hrníčky a věci, neb ne pro všechny je nutně komfortní myšlenka používání náhodného hrníčku a mohou si chtít přinést nějaký specifický jen pro sebe.

Dále v roce plánujeme různorodé akce. Chtěli*bychom nimi nejen rozvíjet kritickou diskuzi o environmentálních tématech ale nabídnout i místa pro praktikování udržitelného chování. V plánu jsou tak přednášky i swapy věcí, pro které není stálý výměník ideální. Na konci zimního semestru plánujeme například swap nechtěných vánočních dárků.

A co říct závěrem? Náš spolek funguje jen chvíli, ale rádi*bychom jeho existenci udrželi* i nad rámec krátkých let studia současného členstva. Vítejte také každého z řad studentstva FHS, kdo by se chtěl zapojit. Rádi byste se podíleli* na zajištění fungování výměníku či chcete pomáhat organizovat další akce v budoucnosti? Tak napište nebo se přijďte podívat na jednu z našich schůzek, o jejichž konání informujeme na [FB stránkách](#) / [IG našeho spolku](#) .